

Băng Hồ

Người thiếu nữ khăn tang đen

Khi lưỡi dao vừa chúc xuống thì cũng là lúc cô gái bỗng thấy quỳ trước mặt mình không còn là một tên sát nhân tội lỗi mà chỉ là một gã hoạ sỹ chân tài và lương tri đang đắm chiêu cho Lễ Sống Nghệ Thuật, cho Hội Hoạ của Nhân Loại Ngày Mai.

Đừng lãng phí tài năng. Hãy sống yêu thương và Tha Thứ, cuộc đời sẽ nhẹ nhõm hơn lên. Ngày mai đây khi mảnh đất này im tiếng đạn bom sẽ chỉ còn lại những bức tranh lời thơ, tiếng hát tô điểm bao nhiêu cho cuộc sống con người.

Oán thù chỉ là nhất thời. Nghệ Thuật mới là Vĩnh Cửu.

Và chàng hoạ sỹ cũng “cao ngạo” lắm đấy chứ. Quỳ dưới chân nàng, cởi phăng cổ áo, ưỡn ngực lên. Chết vì Nghệ Thuật, vì Cái Đẹp há chẳng là vinh dự to lớn của người nghệ sỹ đó sao ? Ta phải cảm ơn nàng đã cho ta một bức hoạ vô song để lại cho đời. Được chết thế ta đâu có sợ. Nào, xin mời Nàng hạ nhát dao...

Truyện ngắn “Người thiếu nữ khăn tang đen” của nhà văn Băng Hồ viết năm 1951 trong “Hà Nội tạm chiếm” mới được in lại trong tập “Phượng ơi ! mùa dĩ vãng” (NXB Văn Học 2002)

Tiếng còi rúc lên một hồi dài thờ ra một làn khói dày đặc, cả đoàn tàu lắc lư ra khỏi ga. Thành phố Cảng mờ dần với những mái nhà chênh vênh.

Chàng đứng dậy mở cửa cho gió mát bên ngoài lùa vào trong khoang...

Chàng vươn vai, hơi nhếch một nụ cười kiêu hãnh tưởng tượng đến những phút vinh dự của đời nghệ sĩ vừa qua. Cả một đám đông công chúng thượng lưu đã rào rào ngăn lối chàng đi để xin chàng một chữ ký ngay sau cái buổi chiều chàng trưng bày những họa phẩm ở nhà Hát Lớn. Có những ông khách ăn mặc sang trọng đã không ngần ngại đặt vào tay chàng những số tiền lớn để được quyền sở hữu vĩnh viễn một vài tác phẩm của chàng. Có những lời hâm mộ ân cần mời chàng đến chơi nhà riêng hoặc đi dùng cơm khách.

Nhưng chàng họa sĩ thấy rung động hơn cả trước những đôi mắt rất đẹp của những thiếu nữ tươi nồn như những bông hoa đang kín đáo nhìn chàng ngụ bao nhiêu ý thán phục, say mê.

Chàng bắt giấc nhắm mắt lại say sưa thở một hơi khói thơm. Bỗng một giọng nói khấp nép đưa bên tai chàng nhẹ như một tiếng chim.

- Xin kính chào nhà họa sĩ.

Chàng mở mắt và bàng hoàng. Một khuôn mặt kiêu diễm, óng ả hiện trước mặt chàng với một nụ cười lịch thiệp nở trên đôi môi quả tim.

- Không dám, chào cô... cô là...

Thiếu nữ rất tự nhiên ngồi xuống cái ghế trước mặt chàng:

- Rất mong ông thứ lỗi cho sự đột ngột này. Tôi xin tự giới thiệu: một người con gái đang nặng tình với nét bút tài hoa của ông, thừa họa sĩ Lam Kiều.

Chàng nói rất nhanh:

- Vậy ra cô cũng có dự phòng Triển lãm ban chiều.

Vẫn nụ cười hết sức tươi thắm.

- Thưa ông vâng. Tôi đã theo dõi tất cả nét bút quyền rũ của ông trong gần hai chục bức vẽ. Máy bức tranh lụa “Ao Xuân”, “Chiều biên giới” “Nắng quê hương”, “Bình minh thôn trang” đã đạt đến đỉnh cao của nghệ thuật hội họa. Cách bố cục chặt chẽ làm nổi chủ đề chính, màu sắc thoáng nhẹ hợp với thiên nhiên; những bức tranh như sống động như có hồn cứ tự nhiên mà thu hút, lôi cuốn lòng người vọng về một nẻo đời dĩ vãng mà hẳn ai cũng vừa trải qua. Một cảnh quê hương có tiếng gà gáy khan, đàn vịt bơi lững lờ trên mặt ao lãng đãng mấy cụm bèo rêu... một cảnh chiều nơi biên giới heo hút với những bản làng chênh vênh, làn sương mờ bao phủ trên đầu mấy ngọn núi xa xa, bức “Bình minh thôn trang” với tia sáng mặt trời le lói vùng Đông, những thân cau vút thẳng, rặng tre đang ngả nghiêng theo gió gợi lên hình ảnh hùng vĩ của một buổi ban mai hay suy rộng hơn một tương lai sáng lạn đang đến gần...

Chàng họa sĩ thốt kêu lên:

- Trời! Cô am hiểu về hội họa quá nhỉ. Cô nói đúng thâm ý của tác giả gửi gắm hồn mình vào bức tranh... thật là đáng quý, đời có người hiểu ta lại là một... người đẹp...

Người thiếu nữ vẫn nhũn nhặn.

- Ông quá khen. Tôi ngày nhỏ cũng được theo học hội họa ít nhiều nên cũng hiểu biết sơ sơ nhưng chắc là còn nhiều khiếm khuyết. Cứ mạo muội đưa một vài nhận xét nhỏ, nếu chỗ nào không đúng mong được nhà họa sĩ tài danh chỉ bảo cho. Đặc biệt tôi thích nhất bức “Quạnh hiu”, ông sử dụng đa phần màu xám màu tối, một cảnh thôn trang tiêu điều, những mái tranh nham nhở như vừa đang cháy dở, tre pheo ngả nghiêng, xác mấy con trâu bò nằm trên thửa ruộng, không cần chú thích bên dưới nhưng ai cũng hiểu ngay một cuộc hành quân tàn khốc vừa xảy ra ở đây. Bức tranh quả thực đã gây nhiều xúc động, kích thích thu hút người xem đông nhất... Và thưa ông, chắc

lúc đó ông cho là kỳ quặc khi một người đàn bà nhà quê ăn mặc lam lũ dám bỏ ra một lúc một vạn đồng để được tháo dỡ ngay bức tranh đem về nhà mình.

Chàng giật mình:

- Vậy ra chính cô ?

Thiếu nữ hơi gật:

- Vâng, tôi đã nhờ người đàn bà ấy mua hộ để muốn dành cho họa sĩ một sự nghỉ hoặc mộng lung êm ái. Và cho đến bây giờ tôi muốn xin được phép quấy rầy ông đôi phút trong lúc nghỉ ngơi nếu ông không phiền lòng...

Họa sĩ hấp tấp.

-Ồ không... hân hạnh với tôi là khác khi những tác phẩm tầm thường của mình đã được một kỳ nữ tài hoa như cô chú ý tới...

Cô gái vẫn tình tứ, nhẹ nhàng:

- Thừa họa sĩ, vì lúc chiều đông người hâm mộ ông quá, tôi không len vào được, nhưng lòng riêng vẫn muốn xin một nét chữ ký thần diệu của ông như bao người đã từng được cái may mắn đó chiều nay...

Nàng mở ví lấy ra một quyển sổ con buộc giây lụa hồng, trang giấy trắng mịn, phảng phất một mùi thơm dịu nhẹ.

Chàng họa sĩ cảm động đến đỏ mặt:

- Một người con gái khá kỳ quặc. Vừa lẳng lơ, ranh mãnh, vừa lễ độ, lại hết sức thông minh, ý nhị, tài hoa.

Chàng rút cái bút máy gài trên túi, mở nắp ra:

- Cô làm tôi hân hạnh quá. Nhưng xin cô cho biết quý danh để tôi được ghi những dòng chân thành nhất.

Thiếu nữ để lộ đôi hàm răng đều và nhỏ muốt:

- Tên tôi cũng ngắn ấy chữ như tên ông nhưng có khác là đảo ngược lại.

Chàng khẽ buột miệng:

- Kiều – Lam... Một danh hiệu hết trong tiểu thuyết. Thực là một sự trùng tên bất ngờ và đẹp đẽ... cho tôi.

Sau khi đưa giả cuốn sổ tay cho thiếu nữ, chàng mới kịp định thần nhìn kỹ nàng. Chàng hơi thấy rùng mình trước một nhan sắc đẹp nào nùng chàng chưa hề được gặp. Nàng mặc một bộ toàn đen bằng lụa mỏng. Trên mái tóc vấn gọn một dải khăn tang đen dài chấm ngang lưng. Bên cái màu đen, đôi mắt nàng càng thêm huyền bí, u ẩn. Khuôn mặt trái soan hơi xanh phảng phất một vẻ buồn đỗi các. Gò má nàng cao, sống mũi dọc dừa, chiếc cằm nhỏ và nhọn. Tự vẻ đẹp ấy tỏa ra một sức quyến rũ làm mê một lòng người. Nhưng mê một mà chàng vẫn phải tỉnh táo để giữ lễ độ, chàng hỏi:

- Cô cũng về Hà Nội ?

Thiếu nữ đáp nhẹ qua cái khóe mắt tặng chàng rất nhanh:

- Vâng, tôi ở Hà Nội. Hôm nay xuống Hải Phòng cũng chỉ cốt được dự buổi triển lãm hội họa của ông và được có giây phút hân hạnh này:

Chàng cười nhã nhặn:

- Cái hân hạnh phải dành cho tôi mới đúng vì đã được một người đẹp như cô để ý tới mấy nét vẽ tâm thường.

Thiếu nữ mà từ nay ta cứ gọi thẳng là Kiều Lam cho tiện, lơ đãng:

- Những bức họa của ông đã đạt tới tuyệt đỉnh của nghệ thuật. Nhưng riêng phần tôi vẫn phân vân, tôi chỉ thấy ông chuyên chú về tranh tĩnh vật về phong cảnh, chứ không có một bức nào về chân dung con người như số đông các họa sĩ khác – Giá nét bút phong lưu của ông mà chịu tô điểm thêm cho giai nhân thì hẳn nhiều người sẽ chịu ơn ông lắm.

Lam Kiều ném mẩu thuốc lá qua khung cửa toa và nhìn thẳng vào mắt Kiều Lam:

- Vâng, thưa cô, nhiều người vẫn trách cứ tôi như vậy. Sở dĩ tôi chưa làm được vì thú thực với cô, từ trước tới nay tôi chưa... chưa có điểm phúc được

gặp người đẹp nào thực sự để có sự rung động cuốn hút gửi trong nét bút.
Mà tôi, thừa cô, lại là người rất kiêng sự sáng tạo nào - nhất là về nghệ thuật
– mà không có sự thúc đẩy mãnh liệt tự bên trong trái tim.

Chàng ngập ngừng một phút:

- Nhưng... nhưng... tôi hi vọng sau buổi gặp gỡ hôm nay, tôi sẽ sửa được chỗ
thiếu sót của mình, sẽ có bức họa đầu tiên về Người Đẹp, về giai nhân. Chỉ
cần một bức thôi, nhưng nhất định là tôi sẽ say mê hơn cả; nếu được cô cho
phép.

Kiều Lam hơi bẽn lễn:

- Nếu tôi lại được dự phần vào công cuộc sáng tạo của một họa sĩ tên tuổi,
tôi thiết tưởng không gì vinh dự hơn.

Chàng thấy rung động đến cực độ. Người thiếu nữ đẹp và duyên dáng quá.
Chiếc khăn tang đen nỏ nùng trên một khuôn mặt đài các có sức cám dỗ
chàng hơn mọi cảnh đẹp nhất xưa nay - Nhất là trước vẻ ngây ngất của
người họa sĩ trẻ tuổi. Kiều Lam thỉnh thoảng lại như khuyến khích thêm
bằng những cái đuôi mắt lẳng lơ, ý nhị.

Khi tàu đỗ ga Hàng Cỏ, chàng giơ tay đón nàng bước xuống. Chàng sánh vai
đi cạnh người nàng. Mùi phấn son tự người nàng toả ra mê hoặc kỳ quái quá.
Bóng tối đã rủ xuống ngoài cửa ga. Chàng run run:

- Kiều Lam cứ yên trí - Chỉ nay mai, họa sĩ Lam Kiều sẽ có bức họa đầu tay
về Người. Tôi chưa dám chắc nghệ thuật có đạt được hần hay không, nhưng
lòng say – mê thì có thể nói trước đáng nên thương hại.

Kiều Lam mỉm cười giờ bắt tay chàng. Và khi nhìn vẻ thần thờ của người
họa sĩ trẻ tuổi, nàng rút trong ví ra một tấm thiệp xinh xinh:

- Chủ nhật này, nếu không bận gì, mời anh đến chơi.

*

* *

Họa sĩ Lam Kiều đi chậm lại trước một ngôi nhà hai tầng, kiến trúc kiểu Tây. Một điệu đàn trầm bổng từ bên sau những bức rèm nhung đưa xuống. Chàng rút tấm danh thiếp ra xem kỹ lại số nhà: Chàng không khỏi phân vân. Một mình Kiều Lam ở gì một tòa nhà quá nguy nga giữa một phố vắng vẻ nhất thế này. Và nàng là ai mà sống một cách hoang toàng như vậy, dám bỏ một lúc hàng vạn đồng để mua một bức họa về chơi. Nàng sinh sống bằng cách gì để có tiền, khi nàng nhất định không phải là con người buôn bán. Hay là... nhưng chàng vội cố xua ngay cái ý nghĩ hãi hùng đầu độc vừa thoáng lờn vờn hiện ra. Không không ! Với cung cách một cô gái nền nã, trí tuệ như Kiều Lam quyết không thể là những cô gái đang sống dễ dàng buông thả nhan nhản trên đường phố Hà Nội hôm nay.

Điệu đàn vẫn nhịp nhàng loi cuốn. Hồi chuông điện kêu ran. Một người đầy tớ gái ra mở cổng, không nói một lời, chỉ lặng lẽ giơ tay mời chàng vào. Chàng bồi hồi nấn lại chiếc ca vát bước, bước chân lên bậc thềm đá hoa. Tiếng đàn im hẳn. Kiều Lam đứng dậy bên chiếc dương cầm. Vẫn huyền bí trong bộ đồ đen với dải khăn tang dài. Nàng cười ròn rã đưa tay cho chàng hôn và trách ngay:

- Anh đúng hẹn nhưng làm em phải đợi quá mất năm phút.

Tiếng xung hô êm dịu. Chàng ngậy ngất đưa mắt ngắm cách bài trí trang nhã của căn phòng. Một bộ salông đệm nhung đặt chính giữa, trên bàn đóm đáng một lọ hoa, mấy tờ tuần báo có tranh màu - Chiếc dương cầm kê ở góc phòng. Và chàng cảm động suýt ngã khi nhìn bức tranh “Quạnh hiu” đóng khung đang được treo trên nền tường quét vôi xanh nhạt. Bức tranh với những màu sấm lạnh như càng làm tăng thêm vẻ lạnh lẽo của căn phòng rộng cùng lúc với những tiếng gió rít bên ngoài, tạo trong đây một không khí mơ hồ hư ảo khó tả.

Kiều Lam rót một chén rượu đưa chàng:

- Anh làm em phải mất công đợi. Phạt anh một chén rượu.

Chàng họa sĩ Lam Kiều cạn ngay không từ chối:

- Kiều Lam này. Anh có điểm phân vân. Trong phòng tranh của anh hôm ấy có nhiều bộ màu sắc rực rỡ thường là phù hợp với các cô gái trẻ nhưng sao em lại chọn bức gam màu xám lạnh hơi cần cỗi này...

Kiều Lam tủm tỉm.

- Cái này chắc anh phải hiểu hơn em. Anh có ý định gì khi trưng bày bức tranh với những nét tiêu điều nặng màu chết chóc cứ bắt người xem phải gợn đến một điều gì chưa phải lắm giữa cuộc sống nhưng lựa của Hà Nội hôm nay... Anh coi chừng có thể bọn mật thám phòng nhì sẽ đến “hỏi thăm” anh đó.

Chàng nghệ sĩ bỗng buột miệng nói như vô cảm:

- Cảm ơn, em đã hiểu được những gì thầm kín nhất của lòng ta. Dù có phải thế nào cũng là một cách để tôi tự tháo gỡ cho tôi một nỗi niềm riêng ám ảnh hoài...

Nhưng như sự tỉnh chàng vội ngừng ngay dòng cảm xúc miên man do hơi men chuyển choáng.

Kiều Lam như không chú ý đến câu chàng vừa nói, rót thêm rượu mời chàng.

- Hôm nay đại hàn, trời trở rét. Anh uống thêm chén nữa cho đỡ lạnh: Anh cứ yên tâm, nếu cần, anh cứ nghỉ tại đây không sao... Để em bảo chị Sen làm thêm vài món sào nấu đem lên...

Ngoài kia tối đen gió lạnh. Trong đây ấm áp một cô gái vừa ý nhị vừa lẳng lơ. Men rượu thơm nồng làm chàng họa sĩ thấy say say, một men say dịu nhẹ nhưng thấm đượm ngọt ngào. Chàng cảm thấy đậm dặt hai bên thái dương, đôi mắt đờ đẫn nhìn Kiều Lam. Bỗng chàng ngỡ ngợ như đã mang theo bóng dáng nàng lung linh mơ hồ như một nẻo quá khứ nào đã xa...

- Quái, Kiều Lam – anh không say đâu. Nhưng anh trông em quen quen như đã từng gặp ở đâu một lần.

Kiều Lam cười ròn tan:

- Anh say rồi. Riêng em mới chỉ được hân hạnh biết tên chàng họa sĩ tài danh mấy tháng nay và buổi gặp hôm nay mới là lần thứ hai...

Nhưng chàng họa sĩ vẫn cố bới óc:

- Không, thật mà. Không phải anh đã gặp em ở Hà Nội, Hải Phòng hay một vài tỉnh gần đây mà ở một nơi nào khác xa hơn, heo hút hơn. Phải rồi, anh nhầm sao được. Cũng đôi mắt vương cả một trời sầu không thành tiếng, cũng làn tóc mịn màng như một hoàng hôn có mây che phủ.

Kiều Lam cười to hơn cố cắt đứt luồng tư tưởng của chàng họa sĩ:

- Thôi! đúng là anh đã gặp em trong hơi men chuyển choáng của đáy rượu mơ hồ...

Giọng chàng họa sĩ Lam Kiều bỗng trở nên tha thiết:

- Không ! Rượu nào khiến nổi anh say - chỉ tình chỉ nghĩa làm ngây ngất lòng. Vài chén rượu xoàng đâu có thể làm anh mất tỉnh táo để nói quàng xiên. À này Kiều Lam em hãy trả lời anh thật mấy câu này nhé. Em hiện làm gì mà sống một cách huy hoàng quá như vậy, và chiếc khăn tang đen em thắt ngang đầu kia là ngụ ý gì, để nhớ tới ai...

Kiều Lam im tiếng cười, đôi mắt vẫn vờ xao động; nhưng nếu tinh ý sẽ bắt gặp đôi mắt u ẩn như sóng nước hồ thu kia bỗng ánh lên rất nhanh một tia sắc lạnh như ánh chớp một cơn giông.

- Đời em là cả một đoạn sử đau lòng, có chồng mà rồi lại hóa không. Để lúc nào rồi hơn em sẽ kể anh nghe. Còn ngoài ra, anh không nên đi sâu hỏi gì em hết. Anh chỉ cần biết rằng em, một cô gái đã chân thành thờ kính nét họa tài hoa của anh và yêu anh thuần túy trên quan điểm nghệ thuật...

Chàng họa sĩ Lam kiều xích lại gần nắm chặt bàn tay đang run rẩy của Kiều

Lam.

- Anh xin lỗi em. Cảm ơn tình cảm cao quý em đã dành cho anh. Ôi! Anh hạnh phúc quá... hôm nao mời em quá bộ đến nơi anh ở...

*

* *

Chàng nghệ sĩ đang say sưa đưa những nét chấm phá cuối cùng trên một tác phẩm mới bỗng ngừng tay. Bên ngoài có tiếng gõ cửa nhẹ nhẹ. Cánh cửa mở, một mùi thơm dịu nhẹ bay vào.

- Trời Kiều Lam !

Trước vẻ mặt sững sờ của Lam Kiều, người con gái tím tím.

- Vâng, Kiều Lam đây. Hôm nay em đến thăm anh đây.

Vẫn vẻ đẹp óng ả, đài các. Vẫn phủ trên người nàng một màu tang chế lạnh lẽo: dải khăn tang đen, bộ đồ đen bằng lụa tơ tằm trang nhã.

Chàng họa sĩ lúng túng:

- Mời, em ngồi chơi. Em đừng cười căn phòng bừa bộn quá.

Chàng vợ vội chiếc phát trần, phủ nhanh bụi trên một chiếc ghế gỗ nhỏ mang lại. Người con gái đưa mắt đảo qua gian buồng chật chội ngổn ngang những giá vẽ, bột màu, những chiếc bút lông nam nhỡ và những cuộn giấy dày bám bụi lông chông các góc nhà, dưới gầm giường. Bỗng nàng cũng sững sờ. Giữa gian buồng, trên một khung vẽ lớn là hình ảnh một cô gái đang ngồi trong toa tàu, dải khăn đen, khuôn mặt trái soan u trầm, bên ngoài cửa là một cánh đồng quê bát ngát với hình ảnh mấy con trâu đang thảnh thơi gặm cỏ, vài cánh cò lững lờ trên khoảng trời xanh.

Bức tranh làm sáng cả gian buồng nghèo túng. Kiều Lam giật mình, nét bút tài hoa của chàng họa sĩ kỳ diệu quá: người con gái trong ảnh như có thân, có hồn, càng nhìn càng thấy bị thu hút không còn ảo giác một công trình nghệ thuật nữa mà cứ như một con người hiện hữu đang ngồi cạnh đây.

- Anh vẽ bức tranh khi nào ?

- Ngay buổi đầu gặp em trên toa tàu hỏa. Một tiếng đồng hồ đủ để anh giữ mãi hình ảnh cô gái diễm kiều và vẽ qua trí tưởng tượng...

Chàng họa sĩ say sưa:

- Anh phải cảm ơn em rất nhiều đã tạo cho anh nguồn cảm xúc mãnh liệt để lần đầu tiên có một tác phẩm về chân dung Người Đẹp bổ sung cho những gì còn khiếm khuyết trước đây. Đời anh thế là mãn nguyện lắm rồi. Nhiều anh bạn trong giới nghệ thuật đã có những bài viết động viên anh mà họ cho là một thành công đáng kể trong những thập niên giữa thế kỷ này. Có mấy ngài chính khách cao cấp đã cử nhân viên đến đặt giá với anh để vẽ mặt mũi các ngài treo nơi nhiệm sở nhưng anh đâu có nhận lời, nghệ thuật đâu có dễ dãi cung phụng nhà cầm quyền như vậy. Lại mới hôm qua thôi có một ông đi xe ô tô đến đây, năn nỉ anh mãi để nhượng lại bức tranh cho ông ta với cái giá hào phóng 2 vạn bạc...

Kiều Lam tủm tỉm: .

- Số tiền lớn quá nhỉ. Chắc là chàng họa sĩ đang nghèo kiết không từ chối chứ ?

Họa sĩ Lam Kiêu hơi đỏ mặt:

- Có đâu ! Em hãy nhìn kỹ dòng chữ bên dưới bức tranh.

Lúc đó Kiêu Lam mới chăm chú nhìn mấy nét phóng rất đẹp của họa sĩ Lam Kiêu bên dưới khung tranh lựa:

“Triều mến tặng Kiêu Lam, người con gái diễm kỳ đã truyền cảm cho tôi để lần đầu tiên có một bức họa vô giá về Giai Nhân gửi lại cho đời...”

- Anh vẫn định hôm nào xuống thăm em sẽ mang theo tặng em bức tranh này.

Kiều Lam vẫn nụ cười ý nhị trên cặp môi rất xinh:

- Em cảm ơn anh. Thôi để bây giờ, em dọn dẹp hộ anh căn buồng này nhé.

Các chàng họa sĩ ăn ở thường không có khuôn phép trật tự gì cả...

Họa sĩ mơ mộng:

- Em thấy đấy. Kiếp sống nghệ sĩ cơ cực lắm với những người còn có lương tâm không chịu để cây bút vẽ của mình sa đà vào những lĩnh vực khác không phải nghệ thuật. Nhiều anh bạn còn khốn khổ hơn anh nhiều vì có tranh mà không bán được. Anh may mắn tháng trước nhờ triển lãm có được một số tiền đã đem giúp đỡ các anh ấy, anh dầu sao vẫn sống một mình, khổ mấy chịu cũng được, còn nhiều anh bạn lại đèo bồng cả vợ con nheo nhóc lắm. À anh quên chưa nói với em, anh hiện đang đỡ đầu cho hai em bé mồ côi, chết cả bố lẫn mẹ trong cuộc chiến tranh vừa qua. Chung quanh ta còn nhiều cuộc đời bất hạnh lắm Kiều Lam ạ.

Nhưng chàng bỗng giật mình nhìn đồng hồ trên tường:

- Chết chửa đã gần 12 giờ trưa. Để anh ra phố mua cái gì đem về ăn, chẳng mấy khi căn gác nhỏ hẹp này được vinh dự đón em đến thăm.

Trong lúc Lam Kiều xách cái túi đi xuống cầu thang thì Kiều Lam cũng sáng sủa cởi chiếc áo dài và dải khăn tang treo lên mắc áo, nàng xắn gọn hai tay áo cầm chiếc chổi lúa quét quét thu dọn lại căn buồng ngổn ngang những khung vẽ, bột màu, những cuộn giấy to nhỏ bụi bặm, hẳn đã lâu lắm chưa được vệ sinh tẩy uế. Chỉ một lát sau, căn gác đã lấy lại vẻ trật tự ngăn nắp sáng sủa đáng yêu. Vừa lúc ấy, chàng họa sĩ trở về trong cái túi sách lỉnh kỉnh những bánh kẹo, nước soda, trái ngọt lại cả một bó hoa trắng muốt.

Chàng ngây ngất nhìn gian phòng:

- Trời ! Lần đầu tiên gian buồng chật chội này được đôi bàn tay phụ nữ dọn dẹp cho. Đúng là khi người đẹp đi đến đâu thì tất cả đều trở nên phong quang, sáng sủa, thơ mộng... Ôi ! cuộc đời này nếu không có các em thì sẽ tiêu điều đến đâu nhỉ.

Chàng bỗng buột miệng như chìm trong những dòng suy tưởng miên man

không chủ định.

- Cuộc đời ta bởi lẽ từ lâu không được gần gũi một người phụ nữ, không được đôi bàn tay dịu dàng chăm sóc, tai không được nghe những lời ngọt nhẹ khuyên răn nên tâm hồn thăng thoát có lúc như đã trở nên thú dữ dễ dãi rồi có những việc làm cứ khiến ta phải day dứt mãi không quên.

Nhưng như sự tỉnh, chàng vội im bặt. Kiều Lam làm như vô tình không để ý đến câu nói của chàng, tay cầm từng bông hoa vào chiếc lọ trên bàn.

- Thì em đã ở bên anh rồi đây thôi. Nếu anh cho phép thỉnh thoảng em sẽ đến thăm anh phụ giúp anh công cuộc sáng tạo của nhà họa sĩ và có thể nấu nướng cho anh để khỏi phải ngày hai bữa đi dùng cơm ngoài phố.

Họa sĩ Lam Kiều thăng thoát nắm chặt bàn tay Kiều Lam:

- Em đúng là một tiên nữ giáng trần để ban phát nguồn cảm và lẽ sống cho những kiếp nghệ sĩ cơ cực. Cảm ơn đất trời đã dun dủi cho em đến với anh...

Kiều Lam giúp chàng họa sĩ đặt các thức ăn lên bàn.

Mùi hương dịu dặt từ người nàng tỏa ra, với lung linh đôi mắt vừa thanh tú, vừa đoan trang, bộ đồ đen càng làm nổi bật làn da trắng mịn, chàng nghệ sĩ ngây ngất như được lạc vào một rừng mơ...

Chàng đón cốc nước ngọt trên tay người con gái, năm ngón tay thon thả mát mềm như năm cánh sen trắng muốt.

- Em Kiều Lam ơi. Một lần nữa anh cảm ơn em đã cho anh niềm rung động say mê để có một bức họa đầu tiên về Người Đẹp gửi lại cho đời. Nhưng anh chưa hẳn hài lòng. Nghệ Thuật là vô biên. Hội họa phải đạt đến cái Chân Thiện Mỹ tuyệt cùng: Bước đầu, anh đã thu lượm được những nét tuyệt mỹ trời cho trên khuôn mặt kiều diễm của em. Anh còn muốn được đi đến tận cùng của sự rung động bằng cách ghi được trên cơ thể em tất cả những nét thần kỳ, huyền diệu bí ẩn nhất mà Tạo Hóa đã ban cho người phụ nữ.

Kiều Lam hơi đỏ mặt. . .

- Anh táo bạo quá.

Chàng họa sĩ hồi hộp.

- Em chuẩn y cho yêu cầu của anh chứ.

Kiều Lam rí rúm:

- Anh hơi được đăng chân lên đăng đầu đấy, nhưng thôi, nếu vì quan điểm thuần túy Nghệ Thuật, em xin chiều cái ý nghĩ táo bạo của anh. Em hẹn ngày 18 tháng 3 tới.

- 18 tháng 3 ? Còn hơn tháng nữa lâu quá. Sao không thể là thứ bảy này hoặc chủ nhật tuần sau mà phải để lâu thế. 18 tháng 3 là một ngày kỷ niệm gì đối với em có thể cho anh biết được chẳng ?

Khó mà cắt nghĩa được nụ cười lặng lẽ của Kiều Lam.

- Bí mật !

*

* *

Tiếng dương cầm đặt điu rồi im hẳn để lại một âm hưởng bàng hoàng. Vẫn người đầy tớ gái ra mở cổng. Vẫn cử chỉ lặng lẽ, không nói một lời chỉ ra hiệu mời chàng vào.

Giữa căn phòng trang nhã, một bàn tiệc đã được đặt sẵn, chai cốc và các thứ sào, nấu còn đang tỏa khói, hương vị ngào ngạt. Kiều Lam đẹp lả lơi như Thần Vệ Nữ. Bữa nay nàng tiếp chàng thân mật hơn trong bộ áo ngủ bằng lụa mỏng màu xanh nhạt. Mớ tóc dài óng mượt được tháo ra khỏi chiếc khăn tang đen chảy uyển chuyển trên đôi vai tròn thon, những đường cong tô điểm thêm tấm thân tuyệt mỹ cùng với mùi son phấn dịu nhẹ cảm dỗ chàng họa sĩ trẻ tuổi một cách đáng thương hại. Chàng dờ dẫm ngắm nàng như một đứa trẻ con trước một cửa hàng lộng lẫy các thứ đồ chơi hấp dẫn:

- Trời ơi ! em đẹp quá. Tất cả những lời thơ của những ông thi sĩ nổi danh đều không đủ để ca ngợi dung nhan em... cảm ơn, em đã dành cho anh hạnh

phúc bữa nay. Hôm nay là ngày gì mà em phải đặt cỗ tiệc sang trọng thế này khi mà khách mời chỉ có mình anh ?

Kiều Lam mỉm cười, đôi mắt thêm tình tứ. Nàng mời chàng ngồi vào bàn ăn, tay nâng chén rượu:

- Ngày gì rồi anh sẽ biết: nhưng trước hết xin mời anh hãy cạn chén rượu này.

- Ôi ! Phạm Thái ngày xưa “chí lớn trong thiên hạ không đựng đầy đôi mắt mỹ nhân”. Ta đâu có được như Phạm Thái nhưng cũng xin cạn chén cùng nàng.

Kiều Lam rót chén nữa đưa chàng kèm theo một nụ cười mê hoặc:

- Bữa nay em muốn dành hết lòng yêu mến chân thành với chàng nghệ sĩ em hằng thờ phụng. Anh phải thật say với em trước khi bước vào công trình sáng tạo mà anh yêu cầu.

Nàng rót mãi và chàng cứ uống mãi. Đôi mắt chàng như đã thấy đờ đẫn, dài dại nhưng giọng nói vẫn miên man:

- Kiêu Lam em ? Tại sao có người đã công kích thú say. Người đời ô trọc không biết tận hưởng những phút kỳ thú của chất men. Em Kiêu ! Ta đã quên mình là một họa sĩ tầm thường. Ta đang sống những giây phút ảo diệu của một vị đế vương phong tình thời cổ ngồi thưởng rượu cùng cung phi yêu dấu. Hơi rượu đã khiến ta tạm quên cái bản thủ của kiếp sống hàng ngày, những chuyện không đâu cứ làm ta phải đau đầu mệt óc. Em Kiêu ơi. Em đừng cười ta say. Không, ta rất tỉnh để vẫn nhận thấy em là đẹp nhất và nguy hiểm nhất trong mọi thứ cám dỗ lòng người. Em sẽ là nguồn cảm vô tận cho những nét vẽ thần linh của ta.

Chàng chuyển ánh mắt nhìn trên bộ ngực Kiêu Lam:

- Em Kiêu ơi. Ta đã bao ngày đêm chờ đợi một bức họa diễn tả hết cái tuyệt cùng rung cảm của người nghệ sĩ. Trời Thiên Nhiên thuận khiết Trời cho mà

trước ta chưa một họa sĩ nào được vẽ hoặc có vẽ cũng chưa mấy thành công. Ta muốn em sẽ chiều ta như lời đã hứa.

Kiều Lam tay vẫn không rời rót rượu. Mắt nàng sáng lên kỳ quặc nhìn chàng nghệ sĩ đang mềm nhũn bên cạnh người. Nàng diu chàng đứng lên:

- Vâng, bây giờ em xin dự phần vào công cuộc Sáng tạo của anh. Nhưng để thuận tiện, em xin mời anh lên buồng trên.

Nàng diu chàng họa sĩ bước lên bậc thang gác. Mùi trinh nguyên từ cơ thể cô gái làm chàng họa sĩ như chết lịm tưởng đâu như đang được sắm vai chàng Lưu Nguyên tốt số thời xưa. Khung cửa ra vào đều khóa kín. Tiếng động chết hẳn bên ngoài để trong đây hoàn toàn tịch mịch.

Trong cơn chuyểnh choáng, nhưng chàng họa sĩ vẫn còn kịp nhận thấy một bộ bàn thờ đang leo lét khói hương, trên bàn thờ một khung ảnh phủ bên ngoài bằng một vuông vải đen nên không nhìn rõ mặt. Cạnh đấy là chiếc giường nằm của Kiều Lam, chăn gối phẳng phiu, mùi thơm ngào ngạt mê hoặc chàng họa sĩ trong một niềm run rẩy. Tuy nhiên bức ảnh phủ kín trên bàn thờ cứ như một sức hút làm chàng càng thấy ngờ ngợ về Kiều Lam như đã từng gặp một buổi nào đã xa, đã xưa mà chàng không nhớ ra nổi.

Kiều Lam đã ngồi xuống bên giường, nàng tình tứ đưa mắt nhìn chàng, rồi từ từ khẽ cởi khuy chiếc áo lụa mỏng lót người. Và chàng bỗng thấy tư tưởng mình tội lỗi quá. Cả một toà bí mật thiên nhiên từ muôn đời, lồ lộ trước mắt chàng. Chàng quỳ xuống nhắm mắt lại, hôn hên:

- Trời, một bức họa ta chưa từng gặp. Em, em, ta sẽ thành bất tử trong thời gian. Ta đã đi sâu vào cái tuyệt đích vô cùng của nghệ thuật. .

Chàng điên cuồng muốn sa ngã bên tấm thân tuyệt phẩm. Nhưng Kiều Lam bỗng đứng phắt dậy. Hai mắt nàng nghiêm một cách đáng sợ.

- Khoan !

Chàng vẫn mê mẩn.

- Nghệ thuật chân thành và thuần túy đang kết tinh. Em hãy giúp ta dự phần Sáng tạo cho ngày mai loài người.

Nhưng nàng đã hất mạnh tay, đẩy chàng ngã xuống đất. Nàng đứng lên, giật mạnh vuông vải phủ ngoài bức ảnh trên bàn thờ. Một tiếng quát khô sắc lạnh người khác hẳn vẻ dịu ngọt hàng ngày của người con gái.

- Việt Vũ! Hãy nhìn kỹ ai đây !

Một tiếng kêu ngắn buột mạnh bên trong cổ họng nhà họa sĩ:

- Lê Bình.

Và chàng nhìn nàng sững sốt.

- Nàng là ai mà có bức ảnh này, và biết tên thực của ta ?

Người con gái cười ngất:

- Đến bây giờ, anh còn mơ ngủ. Việt Vũ anh chưa nhận rõ ra sao: vợ người đồng chí đã bị anh hạ sát trong một đêm mưa gió !

Chàng bỗng giật nảy mình như bị điện giật.

- Trời ! Hoa Ảnh ! Bây giờ ta mới nhớ ra.

Kiều Lam, nhưng từ đây ta cứ gọi là Hoa Ảnh cho đúng tên thực của nàng, cũng như họa sĩ Lam Kiều thực tên là Việt Vũ - Hoa Ảnh cười như xé ruột:

- Phải lắm, Việt Vũ, bây giờ anh mới tỉnh hẳn rượu. Anh bắt tất phải nhìn quanh như thế, cửa ra vào đã khóa chặt cả, người đầy tớ gái câm tôi cũng đã cho về rồi, đêm khuya ở cái phố vắng vẻ này dù anh có kêu cũng không lọt ra đến bên ngoài đâu.

Tốt hơn hết, anh hãy bình tĩnh để chúng ta cùng nói chuyện. Trong buổi đi tìm cái tuyệt đích của nghệ thuật, anh cũng không ngờ lại có cuộc gặp gỡ kỳ thú này, nhưng đây cũng là một chương trình xếp đặt cũng rất... “tuyệt đích nghệ thuật” của tôi mà anh không ngờ đến. Ha ha, mà anh ngờ sao được !

Tội ác trong hơn tám năm trời của anh đã khéo giấu giếm bằng cây bút vẽ lương thiện vẫn luôn bị theo dõi trong khi anh quả đã vô tình, đoạn tuyệt với

dĩ vãng:

Câu chuyện cũ, anh hẳn chưa quên nhưng dầu sao tôi cũng nhắc lại cho rõ ràng để có phải đón nhận cái giây phút cuối cùng của đời anh, anh cũng không còn oán hận điều gì. Anh còn nhớ chứ cách đây hơn tám năm, những ngày đầu cuộc binh lửa, anh mang tên thật là Việt Vũ có ở trong một tổ chức hoạt động cùng với Lê Bình, anh đây và là chồng tôi. Tôi cũng khen anh có một trí nhớ khá tốt dù tôi đã nhờ phẫu thuật làm thay đổi đôi chút khuôn mặt mình. Ngay buổi đầu, anh đã có cảm giác ngờ ngợ. Thì đúng thế, một lần đến thăm Lê Bình vào một buổi chiều tối, tôi đã dùng cơm với anh ở một châu bản Lạng Sơn, và anh đã khen tôi có đôi lông mày rất nhỏ và rất mượt ngày ấy - nhưng để anh nhận ra sẽ hỏng dự định của tôi nên tôi đã phải phản đối ngay điều ngờ vực của anh. Anh và Lê Bình tưởng thân nhau đến mức viên thuốc chia đôi, củ khoai sẻ nửa, đêm nằm chung chiếu, ngày đổi áo cho nhau, vậy mà trong một đêm mưa gió trên một chặng nghỉ giữa đường, anh đã nhẫn tâm hạ sát Lê Bình để đoạt lấy một số giấy tờ quan trọng. Hôm đó là ngày 18 tháng 3 năm...

Việt Vũ bỗng kêu lên:

- Thì ra hôm nay chính là ngày giỗ chồng nàng. Ta ngu quá không kịp nhớ ra...

Hoa Ảnh mặt vẫn lạnh lùng đau đớn:

- Vâng, chính thế thừa nhà họa sĩ ngu dại. Đến bây giờ hẳn anh đã hết thắc mắc về cái ngày 18 tháng 3 và dải khăn tang đen tôi luôn thắt ngang đầu. Sau khi gây tội ác, anh hẳn không bao giờ nghĩ rằng Lê Bình, người đồng chí của anh còn có một người vợ, một người phụ nữ tuy chân yếu, tay mềm nhưng cũng biết nung nấu ý định trả thù ghê gớm chẳng kém ai. Biết anh đã trốn vào trong này, tôi cũng được giao nhiệm vụ vào theo sau để trừ khử anh vừa là nghĩa nước vừa là tình riêng. Tôi đã được trên tạo cho cái vỏ bọc một

cô gái kiêu sang để dễ hòa nhập và hoạt động trong cái thành phố tạm chiếm này. Tôi đã phải một thời gian dài sống nhẫn nhục chờ xem sự thể. Tôi biết anh đã được “hời” to bằng việc đổi trác những giấy tờ kia mà anh đã đoạt của Lê Bình. Nhưng chừng như lương tâm thức tỉnh hoặc giả muốn đánh lạc hướng mọi sự theo dõi, anh đã cố rửa bàn tay vấy máu, cải tên và sống một cách lương thiện với cây bút vẽ. Xin nói thêm: trước khi làm một người đồng đội, đồng chí thì anh nghề chính vốn là một họa sĩ cũng có chút ít tài năng, cũng có một số người hâm mộ - nhưng chắc chẳng ai ngờ rằng, kể cả số người hâm mộ anh – gã nghệ sĩ hào hoa với những đường nét mềm mại lại có cả một dĩ vãng tàn bạo dúng vào máu như thế. Theo dõi anh lâu, biết anh là một tên sát nhân phản phúc, nhưng đồng thời cũng lại là một gã nghệ sĩ si tình, tôi đã phải hạ mình dùng đến nhan sắc và lòng say mê nghệ thuật làm cứu cánh để thực hiện công cuộc trả thù. Tôi đã mạo nhận cái tên Kiều Lam, đã khéo chiều chuộng anh ít ngày, đã mê hoặc anh đến tột cùng của sự rung động đến nỗi đã ngờ ngợ nghi ngờ mà anh vẫn không nhận ra. Và cuối cùng nhà họa sĩ si tình kia ơi, anh đã vào tròng một cách hờ hênh... Những chén rượu mạnh mà tôi cố tình chuốc anh uống say đã khiến anh chỉ còn là một cái xác mềm nhũn để loại trừ mọi khả năng kháng cự.

Việt Vũ tỉnh hẳn rượu, chàng cười ngất:

- Ha ha! Ta phục mưu nàng - Hỡi nàng Kiều Lam kiêu diễm. Nhưng ta không hề ân hận. Vì nàng, ta đã có một bức họa duyệt mỹ về Giai nhân gửi lại cho đời, chỉ hơi tiếc rằng công trình đi tìm cái Chân Thiện Mỹ, nét đẹp Thiên Nhiên của Nàng ta vẫn chưa được khám phá nhưng không sao đời có cái gì thật vẹn tròn hoàn hảo cả đâu. Cái chết cho Nghệ Thuật đẹp lắm, ta chẳng thấy run...

Hoa Ảnh mắt sáng lên như tia thép. Nàng lạnh lùng rút dưới chiếc gối đầu giường một lưỡi dao nhọn sáng quắc. Nàng chúc lưỡi dao xuống ngực chàng

họa sĩ:

- Việt Vũ ! Hãy nhìn đây, lưỡi dao báo oán của vợ Lê Bình.

Chàng nghệ sĩ giật toang cổ áo quỳ trước mặt Kiều Lam, ưỡn ngực lên:

- Hay lắm. Xin mời nàng hạ nhất đao. Được chết vì nàng, chết vì nghệ thuật, ta hãnh diện lắm, mãn nguyện lắm há phải đâu vì vài chén rượu mà nàng vội tưởng ta say. Trước khi chết ta vẫn thành thực cảm ơn nàng mãi mãi đã cho ta được thấu hiểu lẽ vô cùng của nghệ thuật và được sống những phút kỳ diệu, huyền ảo nhất của một con người. Ha ha, vì nàng ta đã có một bức họa vô song về Người Đẹp gửi lại cho đời, nét bút thần linh đã được thu tóm bao nét diệu kỳ, huyền bí của người phụ nữ mà trước đây và sau ta chắc không ai có nổi - Đời sẽ nhớ đến ta, Nghệ Thuật Hội Họa của Ngày mai Nhân loại sẽ nhắc đến sự hy sinh ngọt ngào bữa nay của ta... nào xin mời nàng.

Hoa Ảnh bỗng mím chặt môi: Lưỡi dao vung lên thành một vệt dài sáng loáng. Việt Vũ lao đảo ngã khụy xuống...

... Chàng ngỡ ngàng như vừa qua một cơn ác mộng êm ái. Chàng dụi mắt nhìn quanh. Chàng vẫn yên ổn, trên người không một vết dao, vết sâu sát, vết máu. Những chiếc cửa sổ, cửa ra vào đều mở tung. Gió ào ào lùa vào căn phòng trống nhưng nàng “Kiều Lam - Hoa Ảnh” không còn đây nữa, mùi hương thơm như vẫn còn đọng lại phảng phất trên đồng gối chăn còn ngửi một nỗi tiếc thương. Tấm ảnh Lê Bình-trên bàn thờ vẫn leo lét hương khói-cũng đã được mang đi. Chàng bỗng chú ý đến một mảnh giấy siên vào lưỡi dao cắm xuống mặt bàn. Mấy giòng chữ nguệch ngoạc vội vàng bỗng làm thần thờ chàng nghệ sĩ.

“Anh Lam Kiều”

“Hoa Ảnh đã tưởng giết anh dễ dàng ngay khi ấy nhưng khi lưỡi dao vừa hạ tới ngực anh thì không hiểu vì sao Hoa Ảnh bỗng thấy chùn hẫng tay. Trong

phút chờ chết, anh thần nhiên quá, nét mặt ung dung một vẻ đẹp thiên thần. Và Hoa Ảnh bỗng thấy mất đi tên Việt Vũ sát nhân, kẻ tử thù của đời mình mà chỉ còn lại một họa sĩ Lam Kiều đang dăm chiêu cho nghệ thuật của quê hương xứ sở, của nhân loại ngày mai. Công bằng mà xét khi vào trong này, anh cũng đã có một số việc làm đúng đắn để chuộc lại lỗi xưa. Đa số tác phẩm của anh đã hướng về Quê hương, Nguồn cội chinh phục được lòng người, tưởng vọng đến cuộc chiến vùng ngoài và tin tưởng ở một ngày mai... Lưỡi dao Hoa Ảnh bỗng thấy ngại ngùng phải dúng máu một nghệ sỹ có chân tài, có lương tri.

“Oán cừu chỉ là việc nhỏ mà Nghệ thuật mới là lẽ lớn”. Vậy Hoa Ảnh đành phải từ giã anh từ đây. Anh đừng tìm vô ích không thể gặp đâu. Cũng cần báo để anh rõ thêm. Lần này Hoa Ảnh đành chịu thua anh, chịu hàng phục trước Nghệ Thuật nhưng nếu còn những bận sau gặp lại, Hoa Ảnh chưa thể nói trước lòng mình. Nghĩa là anh vẫn nên đề phòng cẩn thận. Bởi vì dẫu sao, Hoa Ảnh vẫn không thể quên: Anh đã giết Lê Bình, anh là kẻ tử thù của đời Hoa Ảnh...”

Người thù chịu thua anh lần này

HOA ẢNH

Chàng đọc lại mảnh giấy lần nữa, nhìn ra bốn phía cửa mở toang, còn băng khuâng như tiếc hận một giấc mơ sáng tạo, cái bản khoản lớn nhất của người họa sĩ vẫn chưa được hình thành...

Hà Nội, 2 - 8 - 1951

B.H.

Nguồn: Quê Hương
Được bạn: Ct.Ly đưa lên
vào ngày: 17 tháng 3 năm 2008

